

Tagung der Alpenkonferenz
Réunion de la Conférence alpine
Sessione della Conferenza delle Alpi
Zasedanje Alpske konference

XVI

TOP / POJ / ODG / TDR

A7

SL

OL: DE

25.11.2020

**PRILAGODITEV POSTOPKA PREVAJANJA IN TOLMAČENJA V
ORGANIH ALPSKE KONVENCIJE**

A Poročilo Stalnega sekretariata

B Predlog sklepa

PRILOGE

- 1 Predlogi sprememb k Poslovniku Alpske conference**
- 2 Predlogi sprememb k Mehanizmu za preverjanje**

Priloge so na voljo v oblaku Alpske konvencije na povezavi <https://cloud.alpconv.org>.

A Poročilo Stalnega sekretariata

Okvir za razpravo

Alpska konvencija je mednarodna organizacija z dolgo tradicijo. Prav tako dolgo živi Konvencija s svojimi štirimi jeziki: nemščino (DE), italijanščino (IT), francoščino (FR) in slovenščino (SL). Leta 2006 je Alpska konferenca sprejela Deklaracijo Prebivalstvo in kultura, kjer je zapisano, da je vrednost alpskega prostora v njegovi raznolikosti. Alpski jeziki so za to pestrost posebnega pomena, ministri in ministrice pogodbenic Alpske konvencije pa so s to deklaracijo poudarili, kako pomembno je ohranjati to pestrost. Prevajanje in tolmačenje v vse štiri uradne jezike Konvencije omogoča predstavnikom pogodbenic uporabo njihovega maternega jezika, s tem pa tudi uporabo natančnih pojmov. Slednje omogoča konkretnejše razprave ter rezultate in je osnova za jasno oblikovane sklepe, priporočila in poročila delovnih teles Alpske konvencije, s katerimi je tako mogoče na razumljiv način seznaniti širšo javnost v vseh alpskih državah.

Prevajalske in tolmaške storitve predstavljajo hkrati tudi občutno finančno obremenitev za pogodbenice – zlasti predsedstvo – ter Stalni sekretariat Alpske konvencije (PSAC). PSAC zato vidi v spremembi jezikovnega režima tudi potencial za prihranek finančnih virov in za povečanje razpoložljivega časovnega in finančnega manevrskega prostora.

Na PSAC so nekatere pogodbenice ponovno naslovile predloge glede evalvacije in morebitnih sprememb jezikovnega režima. Poleg tega načrtuje PSAC v kratkem tudi objavo razpisa za nov okvirni sporazum za prevajalske in tolmaške storitve.

Vse to je razlog, da PSAC oceni trenutni jezikovni režim ter na podlagi rezultatov vzpodbudi razpravo o koristih spremembe jezikovnega režima. Odločilno pri tem je najti ravnovesje med aktivno uporabo alpskih jezikov ter možnostmi prihrankov.

Status quo politike prevajalskih in tolmaških storitev

Jezikovni režim Alpske konvencije je opredeljen v Poslovniku Alpske konference, v Poslovniku Stalnega odbora ter v Mehanizmu za preverjanje. Poleg poslovnika Stalnega odbora, ki ga je Stalni odbor že prilagodil glede na predloge v tem delu (sklep PC69/A11), je po teh določbah predvideno tolmačenje vseh zasedanj in prevajanje vseh dokumentov v DE, FR, IT in SL.

Že nekaj let je stalna praksa, da se zasedanja Alpske konference, Stalnega odbora in Odbora za preverjanje tolmačijo v DE, FR, IT in SL, medtem ko potekajo seje mnogih tematskih delovnih teles (TWB) v angleškem jeziku (EN). Dokumenti, predlogi sklepov ter zapisniki zasedanj Alpske konference ter sej Stalnega odbora se prevajajo v DE, FR, IT in SL, pogosto pa imajo ti dokumenti tudi priloge v EN. Dokumenti in zapisniki mnogih TWB se sestavljajo celo samo v EN.

Dejansko izvajanje jezikovnega režima ne odraža režima, kot je opredeljen v pravnih podlagah. Ta je spodbudilo PSAC, da se je glede novega jezikovnega režima povezal z vodji delegacij alpskih držav ter Evropske komisije ter po njihovem pozitivnem odgovoru predlagal naslednjo obliko jezikovnega režima pri prevajanju in tolmačenju za različna delovna telesa Alpske konvencije.

Alpska konferenca (AC)

Zasedanja in dokumenti (gradiva zasedanj, priloge gradiv zasedanj, predlogi sklepov in zapisniki) AC se bodo še naprej tolmačili in prevajali v vse jezike. S tem želimo na visoki ravni ohraniti pozornost, ki pritiče zasedanjem Alpske konference v pogodbenicah v celotnem alpskem prostoru.

Manjše in trenutno uveljavljeno odstopanje od Poslovnika AC je priprava prilog le v angleškem jeziku; slednje se je v preteklosti izkazalo za izvedljivo. Temu je treba prilagoditi Poslovnik AC.

Pri pripravi Poročila o stanju Alp (RSA) se ohranja doseganji postopek: PSAC poskrbi za EN različico RSA. Predsedstvo odloči, ali bo v vse alpske jezike preveden celoten dokument ali le krajša različica.

Stalni odbor (PC)

Seje PC se bodo še naprej tolmačile v vse alpske jezike (DE, FR, IT, SL).

Kar zadeva prevode, se bodo gradiva za seje ter priloge pripravljale izključno v EN. Če bodo dokumenti seje predloženi Alpski konferenci, bo povzetek pripravljen v DE, FR, IT

in SL ter celotna različica v EN kot priloga. Predlogi sklepov in zapisniki bodo še naprej sestavljeni v vseh štirih alpskih jezikih.

Odbor za preverjanje (CC)

Tudi za seje CC v prihodnje ne bo sprememb glede tolmačenja. Seje se bodo še naprej tolmačile v vse štiri alpske jezike.

Za pripravo poročil pogodbenic o izvajanju Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov v okviru rednega postopka preverjanja pa predlaga PSAC močnejšo koncentracijo na EN: poročila bodo pripravljena tako v enem od alpskih jezikov (DE, FR, IT ali SL) kot tudi v EN. Gradiva za seje bodo pripravljena le v EN in ostanejo do potrditve poročila CC v EN. Preden bo dokončno poročilo CC predloženo AC, bo prevedeno v vseh štiri alpske jezike. Priloge gradiv za seje se lahko pripravljajo izključno v EN. Predlogi sklepov in zapisniki bodo še naprej sestavljeni v vseh štirih alpskih jezikih.

V skladu s točko II.3.1.2. Mehanizma za preverjanje veljajo za izredni postopek preverjanja, ki se izvede na podlagi zaprosila pogodbenice ali opazovalke s ciljem, da se preveri domnevno neupoštevanje Alpske konvencije, enaka postopkovna določila kot za redni postopek preverjanja.

Tematska delovna telesa (TWB)

Za seje TWB na splošno ni predvideno tolmačenje. Slednje potekajo načeloma v EN. Izjeme so v primeru, če izrazi predsedstvo delovne skupine/posvetovalnega odbora ali aktualno predsedstvo Alpske konference željo, da se tolmači v vse alpske jezike.

Dokumenti (gradiva sej, priloge, predlogi sklepov in zapisniki) so na voljo v EN. Rezultati aktivnosti TWB (poročila, brošure, poročila konferenc itd.) se PC in AC predložijo v jezikovnem režimu, ki velja za to delovno telo.

Predlagana oblika jezikovnega režima za prevajanje in tolmačenje za različne organe Alpske konvencije se bo izvajala v dveh korakih. Kot je bilo omenjeno na začetku, je PC že spremenil svoj poslovnik v skladu z opisanimi predlogi. Alpska konferenca je

odgovorna za spremembe poslovnika Alpske konference ter Mehanizma za preverjanje. Te spremembe so jasno označene v Poslovniku Alpske konference (Priloga 1) ter Mehanizmu za preverjanje (Priloga 2).

Predlogi sklepov v tem poročilu pravno tehnično že predstavljajo spremenjene sklepe, katerih podlaga so na tem mestu pojasnjeni predlogi sprememb, zato dejansko zagotavljajo enoznačno spremembo konkretnih pravnih besedil.

Pregled finančnih učinkov

Med 2013 in 2019 so znašali skupni izdatki za tolmaške in prevajalske storitve za seje PC, vključno z Alpskimi konferencami, 370.000 evrov – kar predstavlja povprečne stroške v višini 53.000 evrov na letni ravni za seje PC. Ta znesek ne zajema stroškov za nočitve tolmačev in tolmačinj ter stroškov za konferenčno tehniko – skupaj povprečno 6.000 evrov na PC.

Ob upoštevanju predlogov prilagoditev PSAC se izdatki za tolmaške storitve ne bi znižali. Slednji predstavljajo v stroških 59 % delež. Potencialni prihranek je pri preostalih 41 % stroškov.

Stroški za prevajanje na sejah PC so zelo različni in segajo od 10.000 evrov (leta 2019) do izredno visokega zneska v višini 37.000 evrov (leta 2016). Za prevajanje dokumentov za seje PC je na letni pravni povprečno potrebnih 22.000 evrov, kar je povprečno 9.000 evrov na sejo (v obdobju 2013–2019). PSAC izhaja iz dejstva, da znaša ob upoštevanju izvedbe predlaganih prilagoditev za jezikovni režim sej PC potencial prihranka v višini 80 %.

Preglednica 1: Povprečni stroški za prevajanje in tolmačenje v povezavi s Stalnim odborom – Status quo

	na sejo PC	na leto	2013-2019 (7 let)
Stroški za prevajanje in tolmačenje	€ 22.000	€ 53.000	€ 370.000
Stroški za prevajanje (povprečno 41 % delež)	€ 9.000	€ 22.000	€ 152.000

Vir: PSAC 2020

Sprememba jezikovnega režima bi koristila predvsem predsedstvu in PSAC.

Predsedstvo Alpski konferenci

V skladu z nenapisanim dogovorom prevzame predsedstvo v času predsedovanja stroške treh sej PC, PSAC pa stroške za do dve seji PC (za eno sejo v Innsbrucku in eno v Bolzanu). V preteklih letih so si predsedstva stroške delila različno glede na dogovore o delitvi stroškov, skupni stroški pa so se povprečno razdelili v obsegu 58 % (predsedstvo) in 42 % (PSAC).

Če upoštevamo stroške 9.000 evrov na sejo PC, bi lahko znašal prihranek, ki ga je PSAC ocenil v višini 80 %, pribl. 7.200 evrov na sejo PC. Pri povprečnem dvoletnem trajanju predsedstva, v okviru katerega so organizirane tri seje PC, bi lahko predsedstvo tako prihranilo 21.600 evrov. Dodatni potencialni prihranek bi bilo mogoče doseči tudi pri Alpskih konferencah (v primeru priprave prilog h gradivu sej v EN).

Poleg vseh teh strukturnih izračunov pa lahko predsedstvo sprejme tudi svoje individualne odločitve o višini izdatkov. Potencialni prihranki so denimo odvisni tudi od tega, ali se predsedstvo odloči, da bo celotno poročilo RSA prevedlo v vse štiri alpske jezike ali pa bo predložilo le kratko različico – stroške za prevajanje vsekakor krije predsedstvo. V preteklih letih je bilo moč opaziti nižanje stroškov za prevajanje. To je povezano z omejevanjem dolžine dokumentov za seje PC, kar lahko v večji meri usmerja predsedstvo.

Stalni sekretariat Alpske konvencije

PSAC krije – na željo predsedstva – v vsakem obdobju predsedovanja največ eno sejo PC v Innsbrucku in eno v Bolzanu. Ob upoštevanju predlaganega načina delitve stroškov bi lahko PSAC v obdobju enega predsedovanja prihranil do 14.400 evrov.

Preglednica 2: Povprečni potencialni prihranki pri stroških prevajanja za predsedstvo in PSAC

	Predsedstvo		PSAC	
	na sejo PC	na obdobje predsedovanja (3 PC-ji v 2 letih)	na sejo PC	na obdobje predsedovanja (2 PC-ji v 2 letih)
Stroški za prevajanje in tolmačenje	€ 9.000	€ 27.000	€ 9.000	€ 18.000
Prilagojeni stroški za prevajanje in tolmačenje (potencialni prihranek okoli 80 %)	€ 1.800	€ 5.400	€ 1.800	€ 3.600
Potencialni prihranek	€ 7.200	€ 21.600	€ 7.200	€ 14.400

Vir: PSAC 2020

Pogodbenice

V okviru Odbora za preverjanje se vsaka pogodbenica sooča z zelo visokimi stroški prevajanja svojega poročila o preverjanju. S prilagoditvijo aktualnega režima prevajanja bi lahko vsaka pogodbenica občutno privarčevala, in sicer do 30.000 evrov po rednem postopku preverjanja.

Stroške za tolmačenje in prevajanje sej TWB prevzema praviloma predsedstvo TWB. To velja tudi v primeru tolmačenja in prevajanja dokumentov v alpske jezike. Za TWB – ter s tem za pogodbenice, ki vodijo predsedstvo TWB – bi lahko jezikovni režim, ki bi v ospredje postavil EN, prav tako omogočil določene prihranke.

Naslednji razpis za prevajalske in tolmaške storitve

Med IntrAlpom in PSAC sklenjena pogodba za prevajalske in tolmaške storitve se izteče konec septembra 2020. Po izteku te pogodbe bo PSAC kot v preteklosti na podlagi javnega razpisa izbral izvajalca prevajalskih in tolmaških storitev. Naslednji razpis bi naj bil objavljen že ob upoštevanju novega jezikovnega režima za prevajanje in tolmačenje, čigar pravne podlage bo potrdila XVI. Alpska konferenca. Ta razpis bo zato PSAC razpisal neposredno po XVI. Alpski konferenci decembra 2020.

V skladu z 2. odst. 15. čl. Finančnega in računovodskega pravilnika PSAC veljajo za razpise predpisi EU, veljavni za institucije Evropske skupnosti, razen v primerih, ko so izjeme v omenjenih predpisih opravičene zaradi posebnih značilnosti Stalnega sekretariata. Razpisni postopek traja v skladu s Smernicami Evropske komisije o javnem naročanju, ki jih uporablja PSAC, in ob upoštevanju vseh minimalnih rokov med posameznimi postopkovnimi koraki običajno skoraj štiri mesece. Ob upoštevanju 2. odst. 15. čl. Finančnega in računovodskega pravilnika PSAC in tukaj podane možnosti, da lahko PSAC odstopa od razpisnih določb, PSAC načrtuje, da bi pogodbo z IntrAlpom za prevajalske in tolmaške storitve pod istimi pogoji podaljšal za nadaljnjih sedem mesecev, do konca aprila 2021. S tem bi brez prekinitve ohranili delovanje jezikovnega režima Alpske konvencije.

B Predlog sklepa

Alpska konferenca

1. se seznanijo s poročilom Stalnega sekretariata glede prilagoditve postopka prevajanja in tolmačenja v telesih Alpske konvencije;
2. sklene, da se v Poslovniku Alpske konference člen 21 (3) dopolni, kot sledi:
»(3) Uradno gradivo zasedanj Konference je sestavljeno v enem od uradnih jezikov in se prevaja v druge uradne jezike. *Dopustno je dodati priloge v angleškem jeziku.*
3. sklene, da se v točki I.1.1. Mehanizma za preverjanje (Sklep ACXII/A1) kot tretji stavek doda besedilo »*Naslednja nacionalna poročila se predložijo v enem od alpskih jezikov, nemščini, francoščini, italijanščini, slovenščini, in v angleščini.*«
in v točki II.1.3. Mehanizma za preverjanje dopolni, kot sledi:
»1.3. Za Odbor za preverjanje je merodajen Poslovnik Stalnega odbora. *Ne glede na to se poročilo Odbora za preverjanje pred posredovanjem Stalnemu odboru v skladu s točko II.3.2.6. Mehanizma za preverjanje prevede v nemščino,*

francoščino, italijanščino in slovenščino. Poleg tega lahko Odbor za preverjanje, če je potrebno, sprejme nadaljnje dopolnilne ali nekoliko prilagojene določbe.»

4. prosi Stalni sekretariat, da izvede javni razpis za prevajalske in tolmaške storitve, takoj ko bo opredeljen novi jezikovni režim.